

РЕШЕНИЕ

№ 373

гр. Варна, 10.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, V СЪСТАВ ГО, в публично заседание на двадесет и шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мирела Огн. Кацарска

Членове: Иванка Д. Дрингова
Весела Гълъбова

при участието на секретаря Галина Г. Славова
като разгледа докладваното от Мирела Огн. Кацарска Въззивно гражданско дело № 20243100500264 по описа за 2024 година

Производството е по реда на глава XX от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба с вх. № 96431/21.12.2023 г. на Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните против Решение № 3817/24.11.2023 г. по описа на ВРС, XLII състав, с което е прието за установено спрямо нея, че С. А. Р. е собственик на имот с проекто № 10135.2522.1209 по КК на гр.Варна, с площ от 2800 кв. м, при граници: ПИ с №№ 10135.2522.9514 - улица, 10135.2522.1151 , 10135.2522.1150 и ПИ № 10135.2522.9552, представляващ реална част от ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна с площ от 2800 кв. м , при граници на частта: ПИ с №№ 10135.2522.9514, 10135.2522.1151 , 10135.2522.1150 и останалата част от ПИ № 10135.2522.9552 по наследствено правоприемство от А. С.И., а от него по силата на саморъчно завещание, направено в негова полза от П.А.Ш. , а от завещателя по силата на договор за покупко - продажба , обективиран в нотариален акт № 622, рег. № 8632, дело № 954/14.08.1925 година, който поради грешка в КК от 2008 г. не е отразен като самостоятелен имот и неправилно е включен като част от съседния собствен на ответника ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна, която реална част с площ от 2800 кв.м от ПИ № 10135.2522.9552 е отразена на приподписаната от съда и неразделна част от Решението СКИЦА № 8А , изготвена от в.л. Ж. Б. към СТЕ , на л.61 от гр.д.№3920/2022 по описа на ВРС, като имот с проектен номер ПИ 1209 и в магентов цвят, на осн. чл. 54, ал.2 от ЗКИР.

Във въззивната жалба се излагат доводи за незаконосъобразност на атакуваното решение като резултат от неправилно формиране на вътрешното убеждение на съда въз основа на събраните по делото доказателства. Иска се отмяна на първоинстанционното и постановяване на ново, с което да се отхвърли изцяло предявения иск с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР.

Въззиваемата С. А. Р. в срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК депозира отговор по така подадената жалба, с който се излага, че първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено. Претендират се разноски.

В съдебно заседание страните поддържат изразената позиция по спора, като всяка претендира присъждане на разноски.

За да се произнесе по спора, Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по иск на С. А. Р. против Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР за приемане за установено, че ищцата е собственик на имот с проекта № 10135.2522.1209 по КК на гр.Варна, с площ от 2800 кв. м, при граници: ПИ с №№ 10135.2522.9514 - улица, 10135.2522.1151 , 10135.2522.1150 и ПИ № 10135.2522.9552, представляващ реална част от ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна с площ от 2800 кв. м, при граници на частта: ПИ с №№ 10135.2522.9514, 10135.2522.1151, 10135.2522.1150 и останалата част от ПИ № 10135.2522.9552 по наследствено правоприемство от А. С.И., а от него по силата на саморъчно завещание, направено в негова полза от П.А.Ш., а от завещателя по силата на договор за покупко - продажба , обективиран в нотариален акт № 622, рег. № 8632, дело № 954/14.08.1925 година, който поради грешка в КК от 2008 г. не е отразен като самостоятелен имот и неправилно е включен като част от съседния собствен на ответника ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна.

В срока по чл. 131 от ГПК е депозиран писмен отговор от ответника Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните, с който се оспорва иска като неоснователен и се отправя искане за неговото отхвърляне.

С Решение № 260624/23.02.2021 г. по гр.д. № 21001/2019 г. по описа на ВРС е отхвърлен иска на С. А. Р. против Регионална дирекция по горите – Варна с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР. С Решение № 150/07.02.2022 г., постановено по в.гр.д. № 900/2021 г. по описа на ВОС, г.о. е обезсилено горното решение на ВРС поради участието на ненадлежен ответник в производството.

С Решение № 3607/22.11.2022 г., постановено по гр.д. № 3920/2022 г. по описа на ВРС е отхвърлен иска на С. Р. с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР за приемане за установено в отношенията между нея и Държавата, чрез Министъра на земеделието, храните и горите, че към момента на одобряване на кадастралната карта на гр. Варна, със Заповед № РД-18-92/14.10.2008 г. на изпълнителен директор на АГКК, е била собственик на самостоятелен имот с проектен идентификатор № 10135.2522.1209 и с проектна площ от 2800 кв.м при съседи: 10135.2522.9514, 10135.2522.1151, 10135.2522.1150, 10135.2522.9552,

индивидуализиран на скица-проект № 15-915820-07.12.2018 г. за изменение на КККР и повдигнат в цвят на приложената на л. 42 от гр.д. №21001/2019 г. на ВРС скица, който е включен в съседния поземлен имот с идентификатор 10135.2522.9552, находящ се в гр. Варна, местност „Акчелар“, целият с площ от 14390 кв. м, при съсед: 10135.2522.9514, 10135.2522.1151, 10135.2522.1150, 10135.2522.135, записан на Държавно лесничество – Варна (Изпълнителна агенция по горите, Регионална дирекция – Варна). С Решение № 393/29.03.2023 г., постановено по в.гр.д. № 252/2023 г. по описа на ВОС, г.о. е обезсилено като недопустимо горното решение, на основание чл. 270, ал. 3, изр. 3 от ГПК, поради резглеждане на непредявен иск.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 2 от ГПК и чл. 263, ал. 1 от ГПК, от надлежно легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбите. В обхвата на така посочените въззивни предели ВОС намира, че решението е постановено в границите на правораздавателната компетентност на съда и от законен състав, поради което се явява валидно. Искът с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР е допустим, тъй като се касае за спор за собственост между страните и нейната защита.

По отношение неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпоредбата на чл. 269, ал. 1, изр. 2 от ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбите оплаквания.

От фактическа страна настоящата инстанция приема за установено следното:

Фактическата обстановка по спора е била правилно установена от първостепенния съд, поради което въззивният съд препраща към тази част от мотивите на осн. чл. 272 ГПК.

Съдът, след съвкупния анализ на събраните по делото пред първа инстанция доказателства, по вътрешно убеждение и въз основа на закона, в предметните предели на въззивното производство, очертани с жалбата, достигна до следните правни изводи:

С иска по чл. 54, ал. 2 от ЗКИР се разрешава спор за собственост на имот, който или не е нанесен в действащия кадастрален план /кадастрална карта/, или поради грешка в кадастралния план или кадастрална карта този имот или част от него е отразена като част от имота на ответника, а не като част от имота на ищеца.

В настоящия случай спорът е именно за грешка в кадастралната карта, тъй като ищцата твърди, че неправилно спорната площ от 2800 кв.м. е нанесена като част от имота на ответника, вместо като самостоятелен имот, нейна собственост. В тежест на Р. е да установи, че е собственик на реална част с площ от 2800 кв.м. от ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна с площ от 2800 кв. м, при граници на частта: ПИ с №№ 10135.2522.9514, 10135.2522.1151, 10135.2522.1150 и останалата част от ПИ № 10135.2522.9552 по наследствено правоприемство от А. С.И., а от него по силата на саморъчно завещание,

направено в негова полза от П.А.Ш., а от завещателя по силата на договор за покупко - продажба , обективиран в нотариален акт № 622, рег. № 8632, дело № 954/14.08.1925 г.

Не се спори между страните, а и от представените удостоверения за наследници /лист 13 от гр.д. №21001/2019 г. по писа на ВРС и лист 7 от гр.д. № 3920/2022 г. по описа на ВРС/ се установява, че С. А. Р. е единствен наследник по закон /дъщеря/ на А. С.И., б.ж. на гр. Варна, поч. на 11.10.1970 г. Със саморъчно завещание от 12.09.1957 г. П.А.Ш. завещава на И. лозе с площ от 3 дка и лозе-хавра с площ от 3.300 дка, които притежава с нот. акт № 622/14.08.1925 г. Автентичността на документа не е оспорена от ответника по реда на чл. 193 от ГПК. Представеното по делото саморъчно завещание отговаря и на изискванията за форма по чл. 25 от ЗН, доколкото същото е написано изцяло на ръка от самия завещател, съдържа означение на датата на която е съставено и е подписано от завещателя, като подписът е положен след завещателното разпореждане. За обявяването му е съставен протокол от 05.06.1959 г. на ВН., съобразно изискванията на чл. 27, ал. 3 от ЗН. Доколкото се завещават конкретни имоти и не са налице твърдения, а и доказателства с тях да се изчерпва наследствената маса след смъртта на Ш., то настоящото завещание е частно такова /завет/. Не е налице и спор, че към датата на обявяване на завещанието наследодателят Ш. е починал. Заветът препраща досежно описанието на завещаните имоти към нот. акт № 622, рег. № 2632, нот. дело № 954/14.08.1925 г., с който П. и С. Д. К. продават на П.А.Ш. 1/ лозе с площ от 3 дка, находящо се във Варненските лозя, м. „Ташлъ тепе“, при съседи: И.Н., Я.С. и от две страни път и 2/ лозе-хавра с площ от 3.300 вка, находящо се в същата местност и същите съседи. Договорът за продажба е сключен в изискуемата от закона нотариална форма, съгласно чл. 219 от ЗЗД /отм/, като автентичността му не е оспорена, поради което същия е годен да породии вещнотранслативен ефект.

Съобразно заключението на вещото лице по допуснатата и приета от първоинстанционния съд СТЕ /листи 89 – 99 от гр.д. №21001/2019 г. по описа на ВРС/ процесната реална част от ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна с площ от 2800 кв. м. по Топографо-геодезическия план на крайбрежието на гр. Сталин от 1956 г. попада в територията на гора, в поземлен имот, който е част от гора с пл. № 11464. По КП от 1977 г. процесният имот попада изцяло в територията на гора в поземлен имот с незатворен контур и без пл. №. По ПНИ на с.о. „Акчелар“, одобрен със Заповед № РД-06-7706-32/03.02.2006 г. на Областния управител на област Варна реалната част попада изцяло горска територия в ПИ № 10135.2522.9552. В разписния лист към КП от 1956 г. ПИ № 11464 е записан като собствен на Държавата без вписване на документ за собственост. От извършения от вещото лице оглед на място се установява, че и към настоящия момент претендираната реална част представлява борова гора. По-ранни планове от Топографо-геодезическия план на крайбрежието на гр. Сталин от 1956 г. не са налице за местността.

От заключението на на вещото лице по допуснатата и приета от първоинстанционния съд СТЕ /листи 41 – 64 от гр.д. № 3920/2022 г. по описа на ВРС/ процесната реална част от ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна с площ от 2800 кв. м. според аерофотоснимките от 1942 г. и 1958 г. попада върху терен с дървесна растителност, която не може да бъде

установена по вид. Съдът не цени заключението на вещото лице в частта, в която същото съдържа предположения какъв е видът на дървесната растителност – плодна или неплодна, тъй като видно от мащаба на аерофотоснимките това не може да бъде установено, както и не може да бъде установено дали се касае за процес на залесяване/самозалесяване на земята и неговия етап, което би дало отражение върху цвета и гъстотата на дървесната растителност на снимките. Още повече, че аерофотоснимките не са мащабирани, поради което не е може да се посочи с точност как залесените и незалесените терени по аерофотозаснемането се съпоставят с плановите изработени за местността /КП от 1956 г., КП от 1977 г. и КК от 2008 г./. От извършения от вещото лице оглед на място през 2021 г. се установява, че и към настоящия момент претендираната реална част представлява територия гъсто засадена с високостеблен бор.

Т.е. към момента на изработване на КП от 1956 г. територията, върху която попада процесната реална част съставлява вече гора, включена в Държавен горски фонд, собственост на Държавата по силата на закона -първоначално по чл. 1 от Закона за стопанисване и ползване на горите /обн. 1948 г., отм.1958 г./, предвиждащ, че всички гори, горски пасища и други горски земи в страната са държавна собственост и впоследствие чл. 2 от Закона за горите, обн.1958 г., и отм. 1997 г., предвиждащ всички гори и земи на държавния горски фонд са общо - народна собственост. Наличието на незалесени части в имот с пл. № 11464 по КП от 1956 г. не променят горския характер на територията, тъй като за такава се считат и горските пасища и другите горски земи. Горите и земите от горския фонд са обявени за държавни по силата на закона, поради което не е необходимо отчуждаването им с нарочен акт. Затова и в разписния лист към КП от 1956 г. ПИ № 11464, в който попада процесният имот и който представлява гора е записан като собствен на Държавата. Фактически кога и как е станало залесяването/самозалесяването на земята след 1925 г. и кога и с какви точно фактически действия реално на място е отнет имота /това може да е станало доста по-късно, вкл. и след смъртта на завещателя/ са обстоятелства, които са ирелевантни за настоящото производство, тъй като към 1942 г. /първата аерофотоснимка/ тя вече безспорно има горски характер, поради което е отчуждена от Държават по силата на Закона за стопанисване и ползване на горите /обн. 1948 г., отм.1958 г./.

Следователно, към момента на откриване на наследството на завещателя П.А.Ш., същият не е собственик на процесния имот, тъй като към момента на смъртта му той е собственост на Държавата, поради одържавяването му. Съобразно разпоредбата на чл. 19, ал. 1 от ЗН заветът на една определена вещ е недействителен, ако завещателят не е собственик на тази вещ при откриване на наследството, какъвто е настоящият случай. Т.е. саморъчно завещание от 12.09.1957 г. на П.А.Ш. е нищожно, тъй като завещателят не е собственик на завещаните в него имоти, нито към момента на съставянето му, нито към момента на откриване на наследството - в периода 12.09.1957 г. - 05.06.1959 г. С оглед изложеното А. С.И., б.ж. на гр. Варна, поч. на 11.10.1970 г., респективно наследницата му по закон – С. Р. не могат да се легитимират като собственици на процесната реална част по

силата на горното завещателно разпореждане. Още повече, че за одържавени имоти, какъвто е процесния следва да бъде проведена реституционна процедура /по чл. 10, ал. 5 от ЗСПЗЗ или ЗВСГЗГФ/, положителното приключване на която по административен или съдебен ред създава титул за собственост. В настоящото производство не се твърди, а и не са представени доказателства за реституиране на процесната реална част.

От гореизложеното следва, че искът на С. А. Р. против Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР за признаване за установено, че Р. е собственик на имот с проекто № 10135.2522.1209 по КК на гр.Варна, с площ от 2800 кв. м, при граници: ПИ с №№ 10135.2522.9514 - улица, 10135.2522.1151 , 10135.2522.1150 и ПИ № 10135.2522.9552, представляващ реална част от ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна с площ от 2800 кв. м , при граници на частта: ПИ с №№ 10135.2522.9514, 10135.2522.1151 , 10135.2522.1150 и останалата част от ПИ № 10135.2522.9552 по наследствено правоприемство от А. С.И., а от него по силата на саморъчно завещание, направено в негова полза от П.А.Ш. , а от завещателя по силата на договор за покупко - продажба, обективиран в нотариален акт № 622, рег. № 8632, дело № 954/14.08.1925 година, който поради грешка в КК от 2008 г. не е отразен като самостоятелен имот и неправилно е включен като част от собствения на ответника ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна, която реална част с площ от 2800 кв.м от ПИ № 10135.2522.9552 е отразена на приподписаната от съда и неразделна част от Решението СКИЦА № 8А , изготвена от в.л. Ж. Б. към СТЕ , на л.61 от гр.д.№3920/2022 по описа на ВРС, като имот с проектен номер ПИ 1209 и в магентов цвят е неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен, а обжалваното решение изцяло отменено.

С оглед на изхода на правния спор, в частта за разносните Решение № 3817/24.11.2023 г. по описа на ВРС, XLII състав следва да бъде ревизирано.

В първоинстанционното производство по гр.д. № 21001/2019 г. по описа на ВРС ответникът Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните не е отправил искане с правно основание чл. 78, ал. 3 от ГПК за присъждане на направените по делото разноси, поради което и такива не следва да бъдат възлагани в тежест на насрещната страна.

За въззивна инстанция по в.гр.д. № 900/2021 г. по описа на ВОС, г.о. на въззиваемият Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните не е отправил искане с правно основание чл. 78, ал. 3 от ГПК за присъждане на направените по делото разноси, поради което и такива не следва да бъдат възлагани в тежест на насрещната страна.

В първоинстанционното производство по гр.д. № 3920/2022 г. по описа на ВРС, XXX състав ответникът Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните не е отправил искане с правно основание чл. 78, ал. 3 от ГПК за присъждане на направените по делото разноси, поради което и такива не следва да бъдат възлагани в тежест на насрещната страна.

За въззивната инстанция по в.гр.д. № 252/2023 г. по описа на ВОС, г.о. на въззиваемият Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК, следва да му се присъдят разноси като въззивницата Р. следва да бъде осъдена да

заплати сумата от 180 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, определено съобразно чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. с чл. 37, ал. 1 от ЗПП, вр. с чл. 25, ал. 1 от НЗПП.

В първоинстанционното производство по гр.д. № 3920/2022 г. по описа на ВРС, XLII състав ответникът Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните не е отправил искане с правно основание чл. 78, ал. 3 от ГПК за присъждане на направените по делото разноски, поради което и такива не следва да бъдат възлагани в тежест на насрещната страна.

За въззивна инстанция по в.гр.д. № 264/2024 г. по описа на ВОС, г.о. на въззивника Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните, на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, следва да му се присъдят разноски като въззиваемата Р. следва да бъде осъдена да заплати сумата от 200 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, определено съобразно чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. с чл. 37, ал. 1 от ЗПП, вр. с чл. 25, ал. 1 от НЗПП.

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло Решение № 3817/24.11.2023 г. по описа на ВРС, XLII състав, като вместо него ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ иска на С. А. Р., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ул. „Д.Б.“ № 23, ет. 7, ап. 44 против Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните с правно основание чл. 54, ал. 2 от ЗКИР за приемане за установено, че С. А. Р. е собственик на имот с проект № 10135.2522.1209 по КК на гр.Варна, с площ от 2800 кв. м, при граници: ПИ с №№ 10135.2522.9514 - улица, 10135.2522.1151 , 10135.2522.1150 и ПИ № 10135.2522.9552, представляващ реална част от ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна, м. „Акчелар“ с площ от 2800 кв. м , при граници на частта: ПИ с №№ 10135.2522.9514, 10135.2522.1151, 10135.2522.1150 и останалата част от ПИ № 10135.2522.9552 по наследствено правоприемство от А. С.И., б.ж. на гр. Варна, поч. на 11.10.1970 г., а от него по силата на саморъчно завещание от 12.09.1957 г., направено в негова полза от П.А.Ш., обявено с Протокол от 05.06.1959 г. на ВН, а от завещателя по силата на договор за покупко - продажба , обективиран в нотариален акт № 622, рег. № 8632, дело № 954/14.08.1925 година, който поради грешка в КК от 2008 г. не е отразен като самостоятелен имот и неправилно е включен като част от собствения на Държавата ПИ № 10135.2522.9552 по КК на гр.Варна, която реална част с площ от 2800 кв.м от ПИ № 10135.2522.9552 е отразена на приподписаната от съда и неразделна част от Решението СКИЦА № 8А , изготвена от в.л. към СТЕ на л.61 от гр.д.№3920/2022 по описа на ВРС като имот с проектен номер ПИ 1209 и в магентов цвят, като неоснователен.

ОСЪЖДА С. А. Р., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ул. „Д.Б.“ № 23, ет. 7, ап. 44
ДА ЗАПЛАТИ на Държавата, чрез Министъра на земеделието и храните, както следва:
сумата от 180 /сто и осемдесет/ лева – разноски за въззивното производство по в.гр.д. №
252/2023 г. по описа на ВОС, г.о. и сумата от 200 /двеста/ лева – разноски за въззивното
производство по въззивна инстанция по в.гр.д. № 264/2024 г. по описа на ВОС, г.о.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния
касационен съд в едномесечен срок от връчването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____